

ВЕЛИКИЯТЪ ДЕНЬ

Народното събрание въ Оборище реши да обяви възстанието. Не можеше повече да се чака: отъ всъкъде идъха известия, че народът е готовъ и че революционният ентузиазъм е обхваналъ старо и младо. Другите революционни окръзи съобщаваха, че броя на въоружените вече възстаници достига хиляди, че по селата хората захвърлят вече фесовете и пъять бунтовни пъсни и че байряците също вече ушили и само остава да се развъртят, за да се нареди цълният народъ задъ тъхъ и да смъкне въковните си робски вериги.

Апостолският съветъ на IV революционен окръг въ Панагюрище повърни на Панайотъ Волова, Тодоръ Каблешкова и Георги Икономова водачеството на възстанието въ Копривщица.

Преди да тръгнатъ, Георги Бенковски имъ каза:

— Азъ нѣмамъ въра на копривщенския чорбаджии. Тъ също първите, които бихъ окачили на вѫжето! Внимавайте да не бѫде проиграно народното свято дѣло!

Тримата воеводи заминаха да изпълнятъ великия си дългъ.

Следът нѣколко дни възстанието въ Панагюрище избухна. Куриери полетѣха къмъ всички краища на IV-я революционен окръгъ, за да разнесатъ кървавото възвание за бунта на поробените българи.

Минаха нѣколко дни. Борбата на панаѓурици започна. Пламнаха и съседните села. Хвърковатата чета на Бенковски летѣше отъ село на село, вдигаше народъ, вдъхваше въра въ душите, а зъвна на черковните камбанни призоваваше всички за великата борба.

Само отъ Копривщица нѣмаше никакво известие. Щабът на възстанието не знаеше какво става тамъ. Тежко съмнение глождаше душата на Бенковски.

— Тука има нѣщо нечисто, — викаше той, мрачен и сърдитъ. — Иначе до сега Каблешковъ поне трѣбваше да се обади!

Другарите му отъ щаба също бѣха завлѣдани отъ мрачно предчувствие. Въ панаѓурско горѣха вече селата, кръвта се лѣеше, а отъ Копривщица нѣмаше никаква вѣсть.

И ето: отъ тамъ пристигна куриеръ. Всички скочиха.

Човѣкътъ, задъханъ, застана предъ воеводите:

— Нося ви лоши известия отъ Копривщица! — Той се спрѣ да си поеме дъхъ.

— Казвай, по-скоро, казвай! — чуха се нѣколко дружни гласове.

— Дѣлото въ Копривщица е предадено! Апостолите, щомъ получили кървавото възвание, вдигнали народъ и завзели селото. Десетъ дни възстаниците също държали Копривщица. Но лошите известия отъ Панагюрище стигнали до уши на чорбаджите. Тъ се разшетали между селяните, разколебали душите на страхливите и ги насъскали срещу апостолите и първенците на възстанието. Предателите заградили кѫщата, кѫдето бились щабъ, хванали Каблешкова, Волова, Икономова и още трийсетина тѣхни върни другари и ги затворили, за да ги предадатъ на войската. Тежко, братя! — въздъхна куриерътъ. — Чорбаджите заплювали войводите и имъ давали да пиятъ никочъ, вместо вода! Дори и чи-что на Каблешкова бились между хулителите!

В. Милевъ